

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

1

בפני כבוד השופט ניר זיתוני

תובעת

התובעת
באמצעות ב"כ עו"ד אלדד בן הרוש

נגד

נתבעת

הנתבעת
באמצעות ב"כ עו"ד צחי זיסמן

פסק דין

2

3 1. לפני תביעת התובעת כנגד בתה הצעירה לבטל מסמכי מתנה שהסתיימה ברישום ברמ"י
4 במסגרתם העבירה התובעת לנתבעת את זכויותיה על דירתה ברח' ... ב ...
5 (להלן "הדירה").

6

7 2. התובעת, ילידת , התאלמנה בשנת . לתובעת ולבעלה נולדו שישה ילדים
8 : ח' , ילידת , נפטרה מ בשנת , ר' , ילידת

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 (להלן " ר' "), מ' , יליד (להלן " מ' "), י' , יליד
2 (להלן " י' "), א' , ילידת (להלן " א' "), נ' ילידת (להלן :
3 "הנתבעת"). הדירה נרכשה על ידי התובעת ובעלה ונרשמה על שמם בחברה המשכנת עולה
4 חדש – חברה לשיקום ותעשייה בע"מ ובמנהל (היום – רמ"י). התובעת ובעלה התגוררו
5 בדירה עד שהבעל נפטר. התובעת מתגוררת בדירה עד עצם היום הזה.
6
7 3. ביום ערכה התובעת צוואה בכתב בפני עדי הצוואה א.מ. ועו"ד י' במסגרתה הורשה את
8 כל רכושה לנתבעת.
9
10 4. ביום חתמו התובעת והנתבעת על תצהירי מתנה בפני עו"ד ש' , חתנו של עו"ד י' , במסגרתם
11 העבירה התובעת את הדירה במתנה לנתבעת. התצהירים כללו הוראה בלתי חוזרת לפיה
12 תהיה לתובעת זכות מגורים בדירה לכל ימי חייה.
13 כמו כן התחייבה התובעת כי אם הנתבעת תרצה לעבור לבית אבות או מוסד סיעודי אחר,
14 תממן הנתבעת את התשלום לבית האבות ובמידת הצורך תמכור את הדירה לשם כך. בנוסף
15 התחייבה הנתבעת שלא למכור את הדירה לפני סיום השנה שלאחר פטירת התובעת.
16
17 5. במסגרת כתב התביעה מיום 29.3.18 טענה התובעת כי מזה למעלה מ-20 שנה שהיחסים בין
18 הנתבעת לבין אחיה ואחיותיה מעורערים עד מאוד עד כדי נתק . הנתבעת ובעלה פ' (להלן : " פ'
19 פ' ") פעלו כדי להרחיק את התובעת משאר ילדיה ונכדיה תוך שימוש באיומים
20 ומניפולציות. בתחילה העמידו תנאים לתובעת והכתיבו לה מי מילדיה הגיע לביתה בחגים
21 ובשבתות. הנתבעת איימה על התובעת כי אם לא תענה לבקשותיה, הנתבעת תנתק עמה
22 את הקשר והיא תישאר בודדה. הנתבעת ופ' בלמו כל ניסיון של התובעת לגשר ולפייס
23 בין ילדיה. בתקופה מסוימת ולסירוגין הייתה התובעת בקשר עם ר' ומ' . ביום
24 ביקשה הנתבעת מהתובעת להתלוות אליה למה שהתברר מאוחר יותר כמשרד עו"ד.
25 הנתבעת הסבירה לתובעת כי עליה לחתום על צוואה נוכח גילה ועל מנת שכל ענייניה
26 יוסדרו מבעוד מועד. עורך הדין הקריא בפני התובעת צוואה אותה הכין מראש והנתבעת
27 האיצה בתובעת לחתום על הצוואה. התובעת לא חשה בנוח לחתום על צוואה לפיה היא
28 מורשה לנתבעת את כל רכושה וביקשה לחתום על הצוואה במועד מאוחר יותר. הנתבעת
29 הגיבה בתקיפות ואיימה על התובעת לנתק עמה את הקשר אם לא תעשה כן. בשלב זה
30 יחסיה של התובעת עם יתר ילדיה לא היו במיטבם ולכן התובעת חתמה על הצוואה.
31 לאחר ימים ספורים פנתה התובעת לנתבעת בבקשה לבטל את הצוואה ולערוך צוואה
32 חדשה. הנתבעת הבטיחה שתדאג לכך , אולם לא עשתה כן חרף בקשות חוזרות של
33 התובעת. הנתבעת הציגה את עצמה כנציגה בלעדית של התובעת מול גורמים שונים
34 וכך הגבירה את תלות התובעת בה. הנתבעת אילצה את התובעת לאשר אותה כבעלים

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

1 משותפים בחשבונות הבנק שלה. כמה פעמים גילתה התובעת בדיעבד כי הנתבעת
2 העבירה סכומים מחשבונה של התובעת לחשבונותיה הפרטיים של הנתבעת. בחודש
3 נפט בעלה של א'. התובעת הגיעה להלוויה והקשר עם יתר ילדיה חודש. הנתבעת
4 ופי' פעלו נמרצות לניתוק הקשר אך התובעת הייתה נחושה שלא לאפשר זאת, תוך שהיא
5 ממעטת לשתף בקשר את הנתבעת. אז הפעילה הנתבעת מניפולציה חדשה כאשר סיפרה
6 לתובעת כי מחלת ה, בה חלתה הנתבעת בעבר, חזרה, והדבר יהיה על מצפונה של
7 התובעת. הנתבעת אשר חששה כי חידוש הקשר יביא לשינוי הצוואה, הודיעה
8 לתובעת כי עליה לחתום על צוואה חדשה, שכן הצוואה משנת ישנה. כך נחתמו
9 תצהירי המתנה מבלי שהוסבר לתובעת במה מדובר, בנוכחות הנתבעת ובפני מזכירתו של
10 עורך הדין. מרגע זה ואילך יחסה של הנתבעת כלפי התובעת הורע והדרדר. כמה פעמים
11 הנתבעת ופי' סילקו את התובעת מביתם בצעקות וקללות. הנתבעת הפסיקה לטפל
12 בתובעת ולבקרה. הנתבעת כפתה על התובעת להיות מטופלת ע"י עובדת זרה גם
13 כאשר התובעת ביקשה להחליף את העובדת. הנתבעת נסעה לחו"ל ודרשה מהתובעת לא
14 לספר על כך לילדיה האחרים. בתקופה זו המטפלת הכתה את התובעת עד שנוקקה
15 לטיפול רפואי. התובעת קראה לילדיה, אשר ערבו את המשטרה. לאחר שהנתבעת חזרה
16 ארצה, היא נזפה בתובעת על כך שערבה את המשטרה. בהדרגה החלה התובעת
17 לחשוש כי הנתבעת ופי' יממשו את איומיהם להרעיל אותה ולפגוע בה. התובעת הבינה
18 כי כל עוד היא צלולה ועצמאית עליה להתגבר על חששה מהנתבעת ומבעלה לפני שיהיה
19 מאוחר מדי. בחודש השתתפה התובעת באזכרה לבעלה של א'. כאשר נודע הדבר
20 לנתבעת היא צעקה עליה וקיללה אותה. מאוחר יותר הגיע לדירה פי' אשר צעק על התובעת,
21 דחף אותה והשתולל. התובעת קראה ליתר ילדיה, סיפרה להם את הפרטים כמתואר
22 בתביעה והציגה להם את המסמכים עליהם חתמה. רק בשלב זה ולאחר שקיבלה ייעוץ
23 משפטי, הבינה התובעת כי חתמה על תצהירי העברה ללא תמורה של הדירה לנתבעת.
24 בירור טלפוני שערכה התובעת אצל החברה המשכנת העלה כי הנתבעת פעלה להעברת
25 הזכויות בדירה על שמה. הסעדים המבוקשים בתביעה הם להצהיר כי הצוואה בטלה,
26 תצהירי המתנה בטלים, ויש להשיב את הבעלות בדירה לתובעת. עוד מבוקש לחייב
27 את הנתבעת להחזיר לתובעת את כל המסמכים שנטלה ממנה ואת הכספים שנטלה
28 מחשבונה האישי.

30 בד בבד עם הגשת התביעה הגישה התובעת בקשה לצו מניעה זמני. בהחלטה מיום 29.3.18,
31 קבע כבוד השופט סילמן כי קיימת חזקת תקינות הן לגבי הצוואה והן לגבי תצהירי המתנה.
32 עוד צוין כי התובעת עצמה מתארת לפחות שני מקרים בהם ניתן היה לגדוע את הנתק.
33 לא אחת הכרה בעילה של הפעלת לחץ על הורה מבוגר עלולה להביא לכך כי הורים מבוגרים
34 יידרשו לחתום על ידי כל ילד על מסמכים שונים בבחינת מרוץ "האחרון להחתיים". כעניין

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 מוסרי יש לעודד טיפול בהורים. לא אחת תודתם של ההורים מתבטאת בהענקת נכסים
2 ומתנות. יחד עם קשיים אלה שהבקשה מעוררת, האירועים המתוארים בבקשה רחוקים
3 מלהיות קלים. יש לוודא את תקינות המרשם ולאפשר שינוי מצב כל עוד ניתן לעשות כן.
4 נוכח האמור לעיל ניתן צו מניעה האוסר על הנתבעת או מי מטעמה לבצע דיספוזיציה בזכויות
5 בדירה תוך חיוב התובעת להפקיד עירבון בסך של 6,000 ₪ להבטחת הוצאות הנתבעת אם
6 יתברר כי הצו הושתת על עובדות לא נכונות או הצו יפקע מטעמים המצדיקים חילוט ערובה.
7
8
9 ביום 11.4.18 הגישה הנתבעת תגובה לבקשה לצו מניעה במסגרתה העלתה את טענותיה כפי .7
10 שיפורטו בהמשך. בית המשפט הורה לתובעת להשיב לתגובה תוך התייחסות לטענה כי מדובר
11 במתנה שהושלמה. ביום 24.4.18 הוגשה תשובת התובעת. נטען כי המתנה ניתנה בע"פ
12 והרישום לא בהכרח מלמד על השלמת המתנה. ביהמ"ש ציין כי טענת היעדר הכתב אינה
13 ברורה וביקש מהנתבעת להבהיר ההכרח בדיון בבקשה לצו מניעה. ביום 30.4.18 הסכימה
14 הנתבעת להותרת צו המניעה משום שאין בכוונה לבצע דיספוזיציה בדירה.
15
16 ביום 3.5.18 הגישה הנתבעת כתב הגנה. הנתבעת ציינה כי היא עובדת בבית הספר התיכון .8
17 כרכות בגרויות וחשבת שכר. פ' הוא בעל תארים, כולל שני תארים מתקדמים מהטכניון
18 ומאוניברסיטת א', ועובד כ-35 שנה ב . במשך כ-23 שנה הנתבעת הייתה היחידה מבין
19 ילדי התובעת אשר דאגה לה ושמרה איתה על קשר קבוע. המשבר בין התובעת לבין ארבעת
20 הילדים הנוספים החל בשנת 1995, כאשר התובעת טסה עם א' ור' לטיול ב . במהלך הטיול
21 א' ור' החלו מריבה גדולה עם התובעת עד כדי צעקות ומכות. לאחר שחזרו לישראל, נותק
22 הקשר בין א' ור' לבין התובעת. לאחר שא' סיפרה על כך לי' ומ', הצדיקו י' ומ' את
23 א' ור' וניתקו את הקשר עם התובעת. הנתבעת לא נקטה עמדה. האחים והאחיות לא אהבו
24 את העובדה שהנתבעת לא מצדדת בהם ולכן ניתקו את הקשר גם איתה. ביולי יצאו
25 הנתבעת ובני משפחתה לשבתון ב במשך כשנתיים. במהלך השבתון ולאחר שהתברר כי
26 שאר ילדי התובעת עדיין מחרימים אותה, הוזמנה התובעת לשהות עם הנתבעת ומשפחתה
27 לתקופה של מספר חודשים ב . לאחר שהתובעת חזרה לישראל מי' חידש איתה את הקשר
28 ואף הזמין אותה לארוחות שישי בביתו תמורת תשלום. ב 1998 חזרה הנתבעת לישראל ומי
29 ניתק שוב את הקשר עם התובעת. בשנת 2005 נותק הקשר בין א' לבין ר'. ר' ביקשה לחדש
30 את הקשר עם התובעת והנתבעת, וביקשה סליחה על התנהגותה הרעה. בתקופה זו סבלה ר'
31 ממחלה ב ונזקקה ל . ר' פנתה לא', העובדת ב , וביקשה את עזרתה בתביעת נכות.
32 א' הסכימה לעזור אך התנתה את העזרה בניתוק הקשר של ר' עם התובעת והנתבעת, וכך
33 היה. הנתבעת מדגישה קיומו של שיהוי של 5 שנים בהגשת התביעה מיום עריכת הצוואה
34 ושנתיים מיום החתימה על הסכם המתנה. התובעת מעולם לא הייתה תלויה בנתבעת או בפי

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

1 . י" , מ' וא' גרים באותו אזור ב בו גרה התובעת, לעומת הנתבעת שמתגוררת ב . בשנת
2 2004 חלתה הנתבעת ב . בשנת 2006 התגלה אצל הנתבעת . הנתבעת נאלצה לעבור
3 ניתוחים, טיפולים ו . בתקופה זו הנתבעת בקושי תפקדה ולא יכולה הייתה לעזור
4 לתובעת. גם בתקופה זו לא חודש הקשר בין התובעת לבין ילדיה הנוספים. בשנת 2011 ביקשה
5 התובעת לצרף את הנתבעת לאחד מחשבונות הבנק שבעלותה לצורך עזרה בתשלומי הוצאות
6 הבית. הנתבעת מעולם לא לקחה ולו שקל אחד מחשבונה של התובעת שלא לצורך תשלום
7 עבור התובעת. במידת הצורך יצורפו כל האסמכתאות. הנתבעת שילמה מחשבונה עבור
8 שירות מוקד אנוש, טלפון נייד ודמי ניהול לחברת השמה לעובדים זרים. תשלומים קבועים
9 אלה בסך כולל של 140 ₪ ממשיכים להיות משולמים על ידי הנתבעת עבור התובעת גם כיום.
10 לאחר פטירת בעלה של א' , הגיעו הנתבעת והתובעת להלוויה ולאזכרה. הנתבעת ביקשה
11 להאמין כי הסתיימה המלחמה, אך אחיה ואחיותיה המשיכו להתעלם ממנה ולהשחיר את
12 פניה בפני התובעת.

13 באמצעות אסטרטגיה נפסדת של שקרים ורמאות פעלו אחיה ואחיותיה כדי לשכנע את
14 התובעת לנתק את הקשר עם הנתבעת, לבטל את הצוואה, לבטל את תצהירי המתנה ולהגיש
15 את התביעה. צוואת התובעת נערכה ביוזמת התובעת ובהתאם לרצונה. התובעת לא ביקשה
16 מהנתבעת לבטל את הצוואה , וממילא הייתה יכולה לעשות זאת בכל עת בפני כל עורך דין
17 באמצעות חתימה על צוואה חדשה. הנתבעת עזרה לתובעת מול הרשויות וגורמים מוסדיים,
18 לבקשת התובעת , מתוך עדכון מלא של התובעת בכל פעולה שבוצעה. היוזמה לערוך תצהירי
19 מתנה הייתה של אחיה של התובעת י" (להלן: " י" "). החתימה על מסמכי המתנה נעשתה בפני
20 עו"ד ש' ולא בפני מזכירתו. המטפלת אכן הכתה את התובעת. מיד לאחר שהנתבעת שמעה
21 על כך, המטפלת פוטרה. הטענות על איומים בהרעלה ופגיעה בתובעת חסרות כל יסוד והן
22 בגדר עלילת דם. מדובר במקרה שלפנינו במתנה שהושלמה שכן הזכויות בדירה הועברו
23 מהתובעת לנתבעת בספרי החברה המשכנת ורשות מקרקעי ישראל. לכתב ההגנה צורפו
24 אישור מהחברה המשכנת מיום 1.3.17 ומרשות מקרקעי ישראל מיום 13.2.17.

25
26
27 .9 ביום 17.9.18 התקיימה ישיבת קדם משפט לפני ולאחריה נשמעה עדות מוקדמת של התובעת.
28 ב"כ התובעת הודיעה כי הוא שוקל לזמן את י", את עו"ד ש' ואת המזכירה שלו. התובעת
29 העידה כי היא לא יודעת לקרוא ולכתוב, אך מיד לאחר מכן סיפרה שהיא כותבת לאט לאט,
30 למדה רק צרפתית והיא יודעת לכתוב באותיות לטיניות. התובעת עלתה לישראל מ ב .
31 למרות שהגיעה עם מכשיר שמיעה התקשתה התובעת להשיב לשאלות פשוטות, דוגמת
32 השאלה למה התבקשה להעיד בעדות מוקדמת והאם החתימה על תצהיר העדות הראשית
33 שלה היא חתימתה (עמוד 3 לפרוטוקול שורה 21 עד עמוד 4 שורה 3). התובעת סיפרה כי גם
34 בתה הבכורה וגם בעלה נפטרו מ . מבלי ששאלה על כך החלה התובעת לטעון כי הנתבעת

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

1 קיללה ומקללת אותה כל הזמן, ניתקה אותה מילדיה והשתלטה עליה. מהר מאוד התברר כי
2 התובעת יודעת לקרוא עברית (עמוד 4 לפרוטוקול שורות 27-28). התובעת המשיכה להתעקש
3 כי היא לא יודעת לכתוב עברית גם לאחר שהוצגו לה מסמכים בכתב ידה. בהמשך התברר,
4 באמצעות חוות דעת של גרפולוגית, כי באופן ודאי המכתבים המיוחסים לתובעת אכן נכתבו
5 על ידה. התובעת העידה כי תמיד הייתה בקשר עם שני בניה (עמוד 6 שורות 13-14). התובעת
6 העידה כי פ' נתן לה מרפק אצלו בבית ונתן לה סטירות בתענית אסתר. התובעת לא הייתה
7 הולכת לבית הנתבעת בכלל, שכן כאשר הלכה, פ' פתח את הממטרה כדי שתיפול והנתבעת
8 צחקה. הנתבעת הייתה באה לבית התובעת פעם בשבועיים בלי פ'. ילדיה האחרים של
9 התובעת הגיעו לבקר אותה בשישי שבת מתי שהיה להם זמן. התובעת טענה כי ערכה צוואה
10 קודמת אצל עורך דין י' אך לא ידעה להשיב מה היה תוכן אותה צוואה. (עמוד 7 לפרוטוקול
11 שורות 10-2). התובעת סיפרה במענה לשאלה לגבי תוכן צוואתה, כי הנתבעת עברה לגור לידה
12 ברחוב, עד שעברה לגור ב בשנת 2006. (עמוד 7 לפרוטוקול שורות 19-24). התובעת
13 סיפרה כי היא חתמה על הצוואה בפני א', המזכירה של עורך דין י'. התובעת ראתה את עו"ד
14 י' רק פעם אחת כאשר אחיה י' היה יחד איתה ואמר לה לא לחתום. התובעת טענה כי הצוואה
15 נקרעה ולא ערכה צוואה חדשה. התובעת אישרה כי התגוררה עם הנתבעת ופ' במשך שישה
16 חודשים בחו"ל והצטערה על כך. התובעת טענה כי הנתבעת אמרה לה שתדעיל אותה ותיתן
17 לה כדורים באוכל והיא אמרה לנתבעת שתעשה מה שהיא חושבת (עמוד 8 לפרוטוקול שורות
18 10-17). התובעת סיפרה כי הנתבעת לא עזרה לה במהלך היום יום, שכן היו לה מטפלות, אך
19 לפעמים הייתה עוזרת לה במשהו אלקטרוני כמו מזגן (עמוד 9 לפרוטוקול שורות 1-2). במהלך
20 חקירתה אישרה התובעת כי היא לא יודעת את רוב מה שכתוב בתצהירה ולא קראה את מה
21 שעורך הדין כתב בתצהירה (עמוד 9 לפרוטוקול שורות 16-17). התובעת העידה כי הנתבעת
22 הכריחה אותה לחתום על מסמכי המתנה. התובעת סיפרה כי מחודש פברואר 2016 היא
23 בקשר טוב עם כל ילדיה. התובעת הסבירה כי חרף האמור חתמה בחודש 11.16 על מסמכי
24 המתנה בגלל שהנתבעת אמרה לה לחתום. החתימה הייתה בבית של התובעת בנוכחות
25 הנתבעת והמזכירה א'. עו"ד ש' היה בבית התובעת בפעם הראשונה בנוכחות י', אחיה של
26 התובעת. התובעת רצתה ללכת לעורך דין לאחר שהנתבעת אמרה לה שהדירה שלה והביאה
27 לה צילום של מצבה. התובעת סיפרה כי הנתבעת קנתה לה חלקת קבר לאחר שהיא ביקשה
28 ממנה לעשות כן. התובעת מעולם לא הגישה תלונה במשטרה נגד פ' והנתבעת למרות שפ' נתן
29 לה שתי סטירות בשנת 2018 והנתבעת איימה להרעיל אותה. התובעת חתמה על הצוואה ועל
30 תצהיר המתנה משום שהנתבעת רימתה אותה ואמרה לה שהיא גוססת. התובעת אישרה כי
31 הנתבעת עשתה לה מסיבת יום הולדת בגיל 80.

32

33

34

10. ביום 11.12.19 התקיימה ישיבת הוכחות.

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 18-03-66995 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1
2
3 11. י" אישר כי הנתק נוצר לאחר הנסיעה ל בשנת 1995 אך בכל זאת התקיים קשר רופף בינו
4 לבין התובעת. י" קיים קשר עם הנתבעת בשנים 1996 ו-1997. הנתבעת הזמינה אותו לחג אך
5 הוא סירב להגיע לאחר ששמע שמי' לא יבוא. במהלך אותן 20 שנות נתק י" ביקר את התובעת
6 בביתה. הנתבעת לא תמיד הייתה נוכחת במהלך הביקורים. בשנת 2011 האחים רצו להשלים
7 אך הנתבעת טרפדה את המהלך. התפתח ויכוח סוער שהגיע כמעט לחילופי מכות. י" הזמין
8 את התובעת לאירועים משפחתיים והתובעת הגיעה. הנתבעת מנעה מי' לבקר את אמו בבית
9 חולים בסביבות השנים 2004-2005 לאחר שהתובעת עברה ניתוח קשה. י" ואחיו נכנסו בכל
10 זאת לבקר את האם. הנתבעת הגיבה באמירה לפיה אם לא ילכו היא תעוף מפה ותהיה מריבה
11 בבית החולים. י" האשים את הנתבעת בכך שגרמה לגירושיו, לאחר שאמרה דברים על גרושתו
12 וביזתה אותה. י" טען כי הנתבעת מתנשאת ושתלטנית עוד מצעירותה. י" התגרש ב . י"
13 אישר כי מאז ינואר 2016 הוא ואחיו מבקרים את התובעת, משתתפים באירועים ונפגשים
14 בחגים. יוסי אישר כי כבר מפברואר 2016 התובעת סיפרה לילדיה את כל הדברים שהם
15 מייחסים לנתבעת. כאשר המטפלת הכתה את התובעת, מ' הזמין משטרה וי' דאג לתובעת
16 למטפלת חדשה באמצעות חבר שלו מהעבודה, שיש לו משרד לעובדות זרות. התביעה לא
17 הוגשה ב 2016 כיוון שנודע לי' ולאחיו על תצהיר המתנה והצוואה רק כמה חודשים לפני הגשת
18 התביעה.
19
20
21 12. מ' בחר לפתוח את עדותו בבקשה להקריא דברים מן הכתב בנוסף למה שנכתב בתצהירו.
22 בשל אילוצי זמן, ביהמ"ש לא אפשר זאת. מ' סטה מהגרסה המופיעה בסעיף 4 לתצהירו כבר
23 בתחילת החקירה הנגדית כאשר טען כי מעולם לא היה נתק בין התובעת לבין ילדיה. מ' אישר
24 כי היה נתק עם הנתבעת בערך משנת 1995. בהמשך חקירתו סתר מאיר את עדותו זו כאשר
25 אישר כי כנראה שהיה בברית של בנה של הנתבעת בשנת , בבר מצווה של הבן ב ובבר
26 מצווה של הבן ב . מ' המשיך לסתור את עצמו כאשר העיד כי ראה את פ' או הנתבעת
27 מפעילים אלימות כלפי התובעת , אך מיד במענה לשאלה הבאה אישר לא ראה באופן אישי
28 את האלימות , אלא רק שמע מאמו כי פ' סטר לה ודחף אותה והנתבעת הרביצה לה. (עמוד
29 25 לפרוטוקול שורות 13-18). מ' סיפר כי גם י" ור' היו בקשר סביר עם התובעת וא' קצת
30 פחות , בגלל שנפגעה מהנתבעת ובגלל מה שקרה ב . מאיר הסביר כי למרות הקשר הטוב
31 של התובעת עם שאר ילדיה מפברואר 2016, התובעת נתנה את דירתה במתנה לנתבעת שבעה
32 חודשים לאחר מכן בעקבות התמשכות מתמדת של איומים ומניפולציות. הנתבעת אמרה
33 לתובעת שהיא חולה ב ואיימה על התובעת להרעיל אותה בכדורים ולהביא עו"ד שיקליט
34 אותה שאין לה ילדים נוספים חוץ מהנתבעת. מ' הכחיש את טענת הנתבעת לפיה אירח את

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 התובעת בתשלום. מ' הדגיש כי הוא איש טכני ולכן תיקן בבית של אמו כל דבר שהתקלקל
2 ללא תמורה.
3
4
5 13. א' העידה כי הייתה בנתק מוחלט מהנתבעת משנת 1995 ובנתק לסירוגין מהתובעת. בגלל
6 הנתבעת, התובעת לא הגיעה לאירועים שערכה א'. בעלה של א' עזר לתובעת מספר פעמים
7 בשיפוץ הבית, השגחה, צביעה, סורגים והכל. בעלה של א' פעל כדי שא' והתובעת ישלימו
8 וכך גם שכנים ודודים, אך הנתבעת טרפדה את כל הניסיונות. גם א' תארה את הנתבעת
9 כשתלטנית. א' סיפרה כי הקשר שלה עם התובעת השתפר לאחר שבעלה של א' נפטר. א'
10 מבקרת את אימא שלה כל הזמן ומטפלת בהכל. למרות חידוש הקשר והיותו טוב ורציף,
11 התובעת נתנה לנתבעת במתנה את הבית בגלל איומים של הנתבעת ובגלל מניפולציות
12 הקשורות לחזרת מחלת ה של הנתבעת, שגרמה למות בתה ובעלה של התובעת. התובעת
13 סיפרה לא' שהיא מפחדת שהנתבעת תוציא לה את כל הכסף מהבנק. א' בדקה את העניין
14 באמצעות הכרטיס של התובעת ומצאה שהכסף קיים בבנק. אז גילתה א' כי הנתבעת היא
15 בעלת החשבון ביחד עם התובעת. בחודש יוני 2016 סיפרה התובעת לילדיה כי הנתבעת רוצה
16 להרעיל אותה ומחכה שהיא תמות.
17
18 14. " בחר לתאר את הנתק בין התובעת לבין ילדיה כנתק מוסווה לפיו ילדי התובעת לא רצו
19 להיפגש עם אחותם וכך נוצר נתק בינם לבין התובעת. " , שמתגורר ב , מגיע לבקר את
20 אחותו בתחבורה ציבורית. בשנתיים האחרונות הנתבעת באה לקחת אותו מ לבית התובעת.
21 הנתבעת הזמינה את " למעמד עריכת הצוואה וההסכם בבית התובעת, כעד לצוואה. " העיד
22 כי לא נאמר לו מראש שהכוונה היא להעביר את הבעלות על הדירה מהתובעת לנתבעת.
23 במהלך הביקור של עורך הדין, " קיבל מעורך הדין לקרוא מסמך בו כתוב שהתובעת מעבירה
24 ללא תשלום את הבית במתנה לנתבעת. " אמר לתובעת לא לחתום על מסמך כזה. לאחר
25 שחזר לביתו, התקשרה אליו התובעת ואמרה לו שהנתבעת צעקה עליה, דקרה אותה והשפילה
26 אותה. הנתבעת אמרה לתובעת שהיא חולת סרטן ואם התובעת לא תחתום לה , אז היא לא
27 יכולה לחיות יותר, עלולה למות ולא תקבל שום ירושה. " סיפר כי כאשר אביו עשה צוואה
28 לפני קרוב ל 50 שנה הוא העביר לו את דירתו במסגרת הצוואה, ולא השאיר דבר לאחים שלו
29 בגלל שהדירה הייתה רכושו היחידי והיא נרכשה מכספו של " . " שלל את הטענה לפיה
30 הרעיון להעביר את הדירה במתנה לנתבעת היה שלו. יצחק סיפר כי יש לו אחות קטנה בשם
31 א' הנמצאת ביחסים הדוקים עם הנתבעת ויכול להיות שהיא סיפרה לנתבעת את הדברים.
32 בנוסף א' יצרה קשר עם התובעת ואמרה לה שהנתבעת היא היחידה שעוזרת לה ושתחתום
33 לה בלי בעיות. (עמוד 35 לפרוטוקול שורות 14-2). התובעת לא קראה את תצהיר המתנה ולא
34 חתמה עליו בנוכחותו של " . התובעת סיפרה ל" שהנתבעת הגיעה עם פ' , שניהם צעקו עליה

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 שתחתום ופי' סטר לה (עמוד 35 שורות 30-32). י' מוזמן לאירועים של כל הצדדים אך לא
2 ראה את הנתבעת באירועים של האחים והאחיות שלה ולהיפך. התובעת סיפרה לי' כי היא
3 חתמה על מסמכי המתנה למרות שלא רצתה, כיוון שהנתבעת באה אליה יום יום ודפקה
4 אותה עם צעקות (עמוד 36 לפרוטוקול שורות 21-24). י' לא פנה למשטרה בגלל שזה לא העסק
5 שלו. י' פנה למשטרה כאשר המטפלת הרביצה לתובעת. י' לא סיפר על הדברים ששמע
6 מהתובעת לאף אחד כיוון שהניח כי התובעת סיפרה את הדברים לילדיה. י' לא אמר לתובעת
7 לבטל את חתימתה כיוון ש"חבל על חלב שנשפך". י' סיים את עדותו בכך שהתובעת נורמלית
8 לחלוטין ועל בית המשפט לקיים את בקשתה האחרונה לאפשר לכל ילדיה ליהנות ממה
9 שהשאירה.
- 10
11
- 12 15. ר' תיארה אף היא את הנתבעת כמתנשאת. לדבריה מעולם לא הייתה בנתק עם אימא שלה.
13 ר' אישרה כי הנתק הוא בין הנתבעת לבין י' וא'. ר' אישרה כי מה שנכתב בסעיף 14 לתצהירה
14 בכל הנוגע לביקור של האם בבית החולים אלו דברים שמישהו אחר סיפר לה והיא לא ראתה
15 בעצמה. בהמשך עדותה אישרה ר' כי רק י' וא' לא היו בקשר טוב עם התובעת. ר' הסבירה
16 כי היא והאחים שלה לא פנו למשטרה לאחר שנודע להם כי הנתבעת מנסה לרצוח את אימא
17 שלהם באמצעות הרעלה בגלל שהדבר נודע להם בדיעבד. ר' אישרה כי אין קשר בין התובעת
18 לבין הנתבעת מפברואר 2016. ר' הסבירה כי למרות נתק של שבעה חודשים הנתבעת הצליחה
19 להפעיל כפיה על התובעת וגרמה לה לחתום על מסמכי המתנה. רחל לא שללה את האפשרות
20 כי הייתה בשנת בבר המצווה של הבן של הנתבעת ובשנת בבר המצווה של בן
21 הנתבעת. ר' אישרה במפורש כי הנתבעת הייתה בחתונה של בתה בשנת ובחתונה
22 של בנה בשנת. כמו כן ר' הייתה בבית של הנתבעת במסיבת ה בשנת. ר' לא
23 שמעה בעצמה איומים מצד הנתבעת ופי' על התובעת. גם לאחר שנודע לר' בשנת 2016
24 שהתובעת עשתה צוואה, ר' לא הציעה לתובעת לעשות צוואה חדשה. ר' סיפרה כי הקשר
25 שלה עם התובעת נותק בשנת 2011 בגלל הנתבעת.
- 26
27
- 28 16. עו"ד ש' סיפר כי הוא מכיר את הנתבעת ואת התובעת מספר שנים כלקוחות המשרד של חמו,
29 עו"ד י' המנוח. עו"ד ש' לא זכר האם התובעת או הנתבעת ביקשו ממנו לערוך את תצהירי
30 המתנה. התצהירים נערכו ב 5.9.16 ואמורים היו להיחתם במשרדו. ביום החתימה המתוכנן
31 התקשרה הנתבעת וביקשה ממנו להגיע לבית התובעת כיוון שי' מגיע מהדרום ומבקש להיות
32 נוכח במעמד החתימה. עו"ד ש' הסכים לבקשה והגיע לבית התובעת בו נכחו י' התובעת
33 והנתבעת. עו"ד ש' זכר לפרטי פרטים את פרטי הביקור לרבות סדר הישיבה. התובעת שאלה
34 האם יתכן שלא יהיה לה איפה לגור והוסבר לה שיש לה זכות מגורים בדירה כל ימי חייה. י'

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

1 היה מעורב בשיחה. עו"ד ש' התרשם כי התובעת אישה אינטליגנטית ואסרטיבית שאינה
2 מובלת ויודעת מה היא רוצה. לאחר כמה ימים ב 11.9.16 הגיעו למשרדו של עו"ד ש' התובעת
3 והנתבעת. בעקבות בקשת התובעת שונה הנוסח של תצהירי המתנה והוסף הסעיף המחייב
4 את הנתבעת למכור את הדירה במידת הצורך כדי לממן טיפול סיעודי לתובעת. כמו כן הוסף
5 הסעיף האוסר על הנתבעת למכור את הדירה לפני חלוף שנה ממועד פטירת התובעת. לאחר
6 מכן הוחתמו הצדדים על כל המסמכים הנדרשים הכוללים פרט לתצהירי המתנה גם מש"ח,
7 ייפוי כוח ומסמכים למנהל. עו"ד ש' תמך את גרסתו במסמכים מתוך תיק הלקוח שהוצגו
8 במקור וההעתקים שלהם הוגשו וסומנו כמוצגים. עו"ד ש' הסביר מדוע לא היה מוכן לערוך
9 תצהיר עדות ראשית. עו"ד ש' לא הסכים להגיש תרשומת שערך לקראת עדותו כדי לרענן את
10 זכרונו. בקשת ב"כ התובעת לחייבו להציג את המסמכים נדחתה במנומק לאחר שבית המשפט
11 עיין בפסיקה רלוונטית והתרשם כי עו"ד ש' לא עיין באותה תרשומת במהלך עדותו. במסגרת
12 החקירה הנגדית העיד עו"ד ש' כי כנראה הנתבעת שילמה את שכר טרחתו בגין מסמכי
13 המתנה. עו"ד ש' לא זכר שטיפל בצדדים בעניינים אחרים. עו"ד ש' אישר כי התובעת לא
14 רצתה לחתום על תצהירי המתנה בביתה, אך הכחיש כי הנתבעת לחצה עליה לחתום. התובעת
15 לא הזכירה את ילדיה האחרים ועו"ד ש' לא שאל אותה על כך כי זה לא עניינו. עו"ד ש' לא
16 זכר ש"י אמר לתובעת לא לחתום. בדיעבד נודע לעו"ד ש' כי י' יזם את המהלך של המתנה
17 כיוון שהיה לו דבר דומה עם ההורים שלו. עו"ד ש' הדגיש כי לא שמע את הדברים ישירות מ"י
18
19
20
21 הנתבעת העידה כי קיימה קשר עם ר' ומ' שנבנה בהדרגה וכלל ביקורים והשתתפות באירועים
22 משפחתיים. הנתבעת הכחישה כי היא נעלבה מכך שהייתה הנושא של הריב ב ב .
23 הנתבעת התקשתה להסביר כיצד אפשר ליישב את טענתה לפיה אחיה ואחיותיה החרימו את
24 התובעת כאשר הנתבעת שהתה עם בעלה במשך שנתיים ב , עם המכתב ששלחה התובעת
25 לנתבעת ביום 19.9.96 וסומן כנספח ג' 3 בחוות דעת הגרפולוגית. במכתב זה מספרת התובעת
26 בכתב ידה שהיא נפגשת הרבה עם מ' , גם י' הגיע לשני מפגשים וגם ר' , אשר כעסה כי לא
27 הוזמנה למפגש קודם. הנתבעת הסבירה כי אחיה ואחיותיה ניסו להיות בקשר מדי פעם אבל
28 עדיין היו גם מריבות. הנתבעת סיפרה על המעורבות של ידיד המשפחה ש' ואביו המנוח
29 של פ' , בניסיונות לגשר בסכסוך המשפחתי. הנתבעת סיפרה כי היא לא נכחה במשרד עו"ד
30 י' במעמד עריכת הצוואה ולא פנתה לעו"ד י' בעניין זה. הנתבעת תארה את התובעת כאישה
31 דעתנית ואסרטיבית שיודעת בדיוק מה היא עושה ולא מושפעת מלחצים. הנתבעת לא חשבה
32 על האפשרות להביא את ש' לעדות. הנתבעת תיארה כיצד י' הציע את הרעיון להעביר את
33 הדירה על שמה בחיי התובעת כפי שהוא עשה ביחס לדירת הוריו. הנתבעת הסבירה כי כעת
34 היא מרגישה אטומה ביחס לרצון של התובעת לחלק את הבית בין כל ילדיה , לאחר

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 18-03-66995-א' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 ההאשמות הקשות שהוטחו כלפיה וכלפי בעלה. הנתבעת אישרה כי ניצני ההתקרבות בין
2 אחיה ואחיותיה לבין אימה החלו בעקבות פטירתו של הבעל של א'. בהתחלה התקיימו
3 מפגשים משותפים אצל התובעת, אך במהלך הזמן התרשמה הנתבעת כי מתעלמים ממנה
4 ולא רוצים לקיים איתה קשר. הנתבעת מבינה היטב כי האם יכולה לשנות את צוואתה בכל
5 עת, אך הכחישה כי הבנה זו הובילה אותה לעמוד על כך שהתובעת תעביר לה את הבית במתנה
6 בחייה. הנתבעת אישרה כי לא סיפרה לאחיה ולאחיותיה שאימה מתעקשת להעביר לה את
7 הדירה בחייה מכיוון שזה לא מתפקידה. הנתבעת סיפרה כי היא עדיין אוהבת את התובעת,
8 בתה קרויה על שמה, וקשה לה להאמין שהתובעת כתבה את שכתבה.
9
10
11 פ' סיפר כי בתחילה היחסים שלו ושל הנתבעת עם אחיה ואחיותיה היו מעולים, אך לאט
12 לאט הרגישו שהקנאה הולכת ומחלחלת. פ' סיפר כי אביו היה מוכר על ידי כל בני העדה ה
13 ב כאדם הגון ששימש כבורר. פ' עצמו משמש כ בפרויקטים גדולים ב . כאשר הוצגה
14 בפניו הדוגמא של הקידוש בבית התובעת כביטוי לשתלטנות, הסביר פ' שהוא עשה את
15 הקידוש לבקשת התובעת, אשר יודעת כי הוא בן של חזן למשך 50 שנה והוא יודע את נוסח
16 הקידוש בע"פ. פ' לא ידע על כוונתה של התובעת לעשות צוואה לפני עריכת הצוואה. פ' ידע
17 רק בדיעבד על הרצון של התובעת להעביר את הדירה במתנה לנתבעת. פ' נתן דוגמאות
18 ליחסים הטובים בינו לבין התובעת. פ' הסביר כי התביעה הוגשה בגלל שהאחים והאחיות
19 של הנתבעת מצאו את הרגע המתאים "לבשל" את האימא שלהם ולגרום לה להגיש את
20 התביעה. פ' אישר כי ניצני ההשפעה על התובעת החלו לאחר מות הבעל של א' בחודש פברואר
21 . פ' סיפר כי עד היום הוא מברך את התובעת בבית הכנסת. במהלך עדותו של פ' התפרצה
22 התובעת פעמיים . פעם אחת אמרה התובעת כי פ' נתן לה שתי סטירות ובפעם השנייה אמרה
23 כי נתן לה מכות וסטירות.
24
25
26 ר' , אחותו של פ' , סיפרה כי הנתבעת שיתפה אותה בסכסוך בינה לבין אחיה ואחיותיה,
27 שהחל בעקבות הנסיעה ל של התובעת עם ר' וא'. ר' סיפרה כי פגשה את התובעת לפחות
28 פעם בחודש בארוחות וחגיגות משפחתיות שהתקיימו או בביתה או בבית הנתבעת.
29
30
31 ר' , חברה של הנתבעת ובעלה, סיפרה כי היא לא מכירה את האחים והאחיות של הנתבעת.
32 הנתבעת שיתפה אותה בדבר הכאב שלה ושל אימא שלה בעקבות הנתק במשפחה, אך לא
33 שיתפה אותה בנוגע לצוואה והמתנה.
34

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

1
2 21. ביום 3.2.20 הוגשו סיכומי התובעת. נטען כי במרבית המקרים העוסקים בביטול מתנה
3 בנסיבות דומות דבר המתנה מתגלה לאחר פטירת ההורה מעניק המתנה. במקרה שלפנינו
4 העניין התגלה בחייה של התובעת ולכן יש להעניק משקל גבוה ביותר לתצהירה ועדותה. כך
5 בפרט נוכח פסיקת בית המשפט העליון בע"א 6439/99 בנוגע למשקל המכריע של כוונת
6 המתחייב בכל הנוגע לפירוש חוזה המתנה. על בסיס פסיקת בית המשפט המחוזי בת"א בע"מ
7 1131/02 נטען כי בית המשפט נדרש לבחון בקפדנות יתרה את עסקת המתנה באופן מהותי
8 במסגרת הגמישות הנדרשת במשפט המשפחה. על בסיס פסיקת בית המשפט המחוזי בת"א
9 בעמ"ש 12174-10-11 נטען כי שומה על בית המשפט לבחון בקפדנות יתרה מקרים בהם
10 מוחתם אדם קשיש על שטר מתנה לפיו הוא מקנה לאחר את הבעלות בדירת מגוריו ואף שולל
11 מעצמו את אפשרות החרטה. נטען כי תצהירי המתנה נחתמו בשל החשש של הנתבע כי
12 התובעת תשנה את צוואתה ותחלק את רכושה באופן שווה בין ילדיה. על בסיס האמור בת"ע
13 52921-12-11 נטען כי עו"ד ש' אינו עד ניטרלי אלא עד בעל אינטרס הפועל להכשרת הפעולה
14 המשפטית שביצע. לעומתו, י' הוא עד ניטרלי שכן הוא אדיש לאופן חלוקת דירת התובעת
15 בין ילדיה. התובעת חתמה על תצהירי הצוואה רק לאחר מסכת עינויים, תוך שסברה כי
16 מדובר במעין צוואה. עדותו של עו"ד ש' התגלתה כשקרית בחלקה כאשר העיד כי מסמכי
17 העברת הדירה נחתמו ביום 11.9.16, אך עיון במסמכים שסומנו נ/5 העלה כי נחתמו רק ביום
18 8.12.16. עו"ד ש' והנתבעת בחרו להסתיר פרט זה ויש בכך כדי לפגוע בגרסתם.
19 קשה להבין כיצד עו"ד ש' זכר רק את מה שרצה לזכור כגון מקום מושבה הפיזי של התובעת
20 בעת החתימה, ולא זכר פרטים מהותיים הנוגעים לנסיבות החתימה על תצהיר המתנה או
21 עובדות הנוגעות לטיב הקשר שלו עם הנתבעת. עו"ד ש' היה מודע לבעייתיות בסירובו לחתום
22 על תצהיר עדות ראשית מטעם הנתבעת. לכן בחר לשקר בעדותו כאשר טען כי הצדדים לא
23 פנו אליו, ורק בסוף הודה כי סירב לחתום על תצהיר. הסכם המתנה הוא בבחינת "מתנה
24 מחמת מיתה" הנעדרת תוקף נוכח הוראת ס' 8(ב) לחוק הירושה. בע"א 763/88 פילובסקי נ'
25 בלס קבע בית המשפט העליון כי במקרה כגון דא, בו הבעלות נרשמה ע"ש הנתבעת אך
26 למעשה לא ניתנה לנתבעת הזכות להחזיק בדירה ולעשות בה כל עסקה, מדובר במתנה
27 שהקנייתה לאחר מיתה ודינה בטלות. בתמ"ש 7940/06 בוטלה עסקת מתנה בתנאים זהים
28 כמעט לחלוטין למקרה דנן. הכוונה המכריעה היא כוונת נותן המתנה. במקרה דנן הן
29 התובעת עצמה והן עו"ד ש' העידו כי התובעת לא התכוונה להעניק את דירת מגוריה במתנה
30 בחייה. הסכם המתנה נחתם ע"י התובעת מחמת עושה שהפעילה כלפיה הנתבעת ולכן דינו
31 להתבטל. במקרה דנן התקיימו כל יסודות העושה. התובעת היתה בת מעל 80, עם מטפלת
32 צמודה וחשופה להתנהלות מניפולטיבית של הנתבעת ופ'. גם אם בית המשפט יתן אמון
33 בגרסתו של עו"ד ש' לפיה התובעת חתמה על תצהיר המתנה בגמירות דעת, אין בכך כדי
34 להפריך את טענת העושה שכן עו"ד ש' היה חשוף ליחסי התובעת והנתבעת לפרק זמן קצר

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 18-03-66995 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

1 ביותר . אין מחלוקת שהסכם המתנה הוא הסכם שתנאיו בלתי סבירים שכן במסגרתו רק צד
2 אחד מקבל מהצד השני . במקרה של מתנה עילת העושק קלה יותר להוכחה כפי שנקבע בבית
3 המשפט המחוזי בת"א בע"מ 1277/07 . בתמ"ש 14503/05 נפסק כי קל יותר להיכנס בשערי
4 עילת העושק כאשר הצדדים הם בני משפחה . הסכם המתנה נחתם ע"י התובעת מחמת
5 השפעה בלתי הוגנת ולכן דינו להתבטל . בשנים שלפני החתימה ובמועד עריכת עסקת המתנה
6 , התובעת הייתה תלויה בנתבעת תלות מקיפה ויסודית . במצב זה , נטל ההוכחה לסתירת
7 קיומה של השפעה בלתי הוגנת עובר לכתפי הנתבעת . הסכם המתנה נחתם עקב טעות
8 והטעייה . התובעת לא התכוונה כלל להעביר את דירתה לנתבעת .
9
10
11 ביום 22.3.20 הוגשו סיכומי הנתבעת. התובעת שיקרה בעדותה כאשר טענה כי אינה יודעת .22
12 קרוא וכתוב , שקר שהוכח בחוות דעת הגרפולוגית . אין מחלוקת כי התובעת אישה בריאה ,
13 צלולה ומתפקדת . הנתבעת הוכיחה כי מעולם לא הרחיקה מהתובעת את ילדיה הנוספים .
14 התובעת לא הוכיחה כי הופעלו כלפיה אלימות ואיומים . חרף חומרת הטענות אין מחלוקת
15 כי לא הוגשה כל תלונה במשטרה . בניגוד לטענתה בתצהיר לפיה הבינה לראשונה בחודש 2.18
16 כי חתמה על תצהיר מתנה , טענה התובעת בחקירתה כי הנתבעת הכריחה אותה לחתום על
17 תצהיר מתנה . למרות שהתובעת וכל העדים מטעמה העידו כי לכל המאוחר בחודש 2.16
18 חידשה התובעת קשר עם כל ילדיה , אישרה התובעת כי פנתה דווקא לנתבעת כדי שתרכוש
19 עבורה מצבה וזו נרכשה בחודש 12.17 . עד היום לא ברור האם התובעת טוענת שהנתבעת
20 כפתה עליה לחתום על תצהיר המתנה , או הטעתה אותה לגבי תוכנו . את הטענות לגבי מועד
21 החתימה על מסמכי המנהל היה על ב"כ התובעת להפנות לעו"ד ש' במסגרת חקירתו . מכל
22 מקום , אישורי המנהל מתקבלים רק לאחר מספר חודשים ממועד החתמה על הסכם המכר
23 . עדותו של י' מחזקת את טענת הנתבעת כי התובעת רצתה להעביר לנתבעת את הזכויות
24 בדירה . י' הבהיר כי התובעת ידעה על מה חתמה שכן הוא עצמו הקריא לה את תוכן התצהיר
25 ואמר לה לא לחתום עליו . רק כמה ימים לאחר מכן בחרה התובעת לבוא למשרדו של עו"ד
26 ש' ולחתום על תצהיר המתנה . הנתבעת מתנגדת לכל הרחבת חזית בשלב הסיכומים . על פי
27 חוק המקרקעין מדובר בעסקת מתנה שבמקרה דנן הסתיימה ברישום ע"ש הנתבעת . בשל
28 חשיבות המרשם הנטל לסתירתו כבד ביותר . כאשר מדובר בזכות במקרקעין שאינה רשומה
29 , יכולה המתנה להשתכלל לאלתר כהמחאת זכות כאמור בע"א 6439/99 .
30 משנחתם תצהיר המתנה ונמסר לנתבעת , הושלמה המתנה והתובעת לא יכולה לחזור בה
31 בהתאם להוראת ס' 6 לחוק המתנה וכפי שנפסק בה"פ 119/08 שוויצר נ' רפאל . לא ברור
32 מדוע התובעת העבירה את הזכויות לנתבעת כאשר לטענתה הנתבעת ובעלה נקטו כלפיה
33 באלימות , ניסו להרעיל אותה והיא היתה בקשר טוב עם ארבעת ילדיה האחרים . לא ראוי
34 לטעון כלפי עו"ד ש' כי שיקר בעדותו . העובדה כי לא חתם על תצהיר מטעם הנתבעת אינה

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 18-03-66995 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 מלמדת על פגם בהתנהלותו במועד עריכת תצהירי המתנה . יש להתעלם מהטענות שהועלו
2 לראשונה בסיכומים ואין להן זכר בכתב התביעה – מתנה מחמת מיתה , עושק , טעות
3 והטעייה . מטעמי זהירות ישנה התייחסות לגוף הטענות . אין תחולה לסי' 8(ב) לחוק הירושה
4 כיוון שהמתנה הועברה למקבלת המתנה בחיי נותנת המתנה . בע"א 682/74 וכן בבע"מ
5 8974/12 הובהר כי עסקת מתנה ספציפית העוסקת בזכויות בבית מגורים היא עסקה מותרת
6 בעיזבון ולא עסקה אסורה בירושה . החוק אוסר על עסקאות בירושה ואינו אוסר על עסקה
7 בנכס השייך לעיזבון . הפסיקה קבעה כי כדי להוכיח עושק יש להצביע על מצוקה , חולשה
8 או חוסר ניסיון כבדי משקל . מצוקה היא שינוי פתאומי המביא ללחץ כלכלי או פסיכולוגי
9 חמור . אחד המבחנים למצוקה הוא העדר אלטרנטיבה ממשית סבירה להתקשרות בחוזה
10 הנדון . במקרה דנן טענת העושק נטענה באופן כללי ולא הונחה התשתית הראייתית להוכחת
11 שלושת יסודות העילה . מבחן התלות והסיוע לא התקיים שכן התובעת אישרה כי היא
12 עצמאית , כשירה וצלולה . התובעת טענה כי ילדיה האחרים ביקרו אותה יותר מאשר
13 הנתבעת ויש לה מטפלת צמודה . מבחן קשרי התובעת עם אחרים אף הוא לא התקיים שכן
14 התובעת הודתה כי היתה בקשר עם כל ילדיה כל השנים . טענת הטעות וההטעייה לא הוכחה
15 שכן הוכח בעדותם של יי' ועו"ד ש' כי הוסבר לתובעת על ידם כי מדובר בתצהיר מתנה .
16 תצהיר המתנה אף תוקן במשרדו של עו"ד ש' , בהתאם לדרישות התובעת . עדותו של יי'
17 מדגישה את השיהוי המהותי בהגשת התביעה , שכן לדבריו התובעת סיפרה לו על חתימתה
18 על תצהיר המתנה בחודש 9.16 והתביעה הוגשה רק בחודש 3.18 . במסגרת ההוצאות מבוקש
19 לפסוק את התשלום ששילמה הנתבעת למומחית ולעו"ד ש' בסך כולל של 5,095 ₪ .
20
21
22 23. לא הוגשו סיכומי תשובה מטעם התובעת. ניתנו החלטות המבהירות מועד הגשת סיכומי
23 התשובה נוכח מצב החרום . לפי החלטה האחרונה מיום 14.5.20 המועד האחרון להגשת
24 סיכומי תשובה הוא 20.5.20 . החלטה זו נצפתה ע"י ב"כ התובעת ביום בו ניתנה .
25
26
27 24. לאחר ששקלתי טענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי למרות שבמחלוקות העובדתיות
28 עדיפה גרסת הנתבעת , אין מנוס מקבלת התביעה מהטעמים שיפורטו להלן.
29
30 **הכרעה במחלוקות עובדתיות – העדפת גרסת הנתבעת**
31
32 25. במישור העובדתי שוכנעתי כי הן הצוואה משנת 2013 והן מסמכי המתנה משנת 2016
33 משקפים נאמנה את רצונה של התובעת באותה עת לגמול לנתבעת על הטיפול המסור ועל

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 18-03-66995 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 היחסים המיוחדים שהתפתחו ביניהן באמצעות העברת כל רכושה לנתבעת לאחר מותה
2 והעברת הזכויות בדירה לנתבעת כבר בחיי התובעת .
3
4
5
6 26. בכל הנוגע לצוואה הוכח כי למרות שמדובר בצוואה המדירה את ארבעת הילדים הנוספים
7 מירושת האם ומעבירה את כל הנכסים לבת הצעירה הנתבעת, מדובר בצוואה המשקפת את
8 רצונה של התובעת במועד עריכתה. היחסים המיוחדים שהתפתחו במרוצת השנים בין
9 התובעת לבין הנתבעת משתקפים היטב במכתבי התובעת אשר צורפו לחוות דעת הגרפולוגית
10 פנינה אריאלי מיום 24.6.19, ומהם ניסתה התובעת להתנער באופן לא מוצלח. התובעת
11 הגדילה לעשות כאשר טענה כי היא לא יודעת לכתוב ולקרוא בעברית. עד מהרה התברר, כבר
12 במהלך עדותה המוקדמת של התובעת, כי להצהרה זו אין כל יסוד מאחר שהתובעת הוכיחה
13 שהיא יודעת לקרוא. המניע של התובעת לנסות להתנער ממכתביה הוא מכתבה מיום
14 18.11.97 המופנה לנתבעת, לפי ולילדיהם (מוצג נ/1). במכתב זה בפסקה האחרונה של העמוד
15 הראשון כותבת התובעת את הדברים הבאים: "מה אני יכולה עוד לספר על יי, ר' וא' ? הם לא
16 בני אדם. אני לא מחשיבה אותם ילדים. יש אמון (צריך להיות - המון - ניר זיתוני) מה לספר
17 אבל אני מעדיפה לשתוק כי יש להם ביתחון (צריך להיות - ביטחון - ניר זיתוני) ועל מי? עליי.
18 כי הם חוץ פינים. (צריך להיות - חוצפנים - ניר זיתוני)." המכתב האותנטי הזה עם שגיאות
19 הכתיב הבלטות והכתיבה בסגנון דיבור משקף היטב את הכעס של התובעת על לידה יי, ר'
20 וא' ואת המעמד המיוחד של הנתבעת בעיני התובעת. מעמד זה קיבל כמה ביטויים שלא
21 הייתה לגביהם מחלוקת. כך למשל השמות של התובעת אצל הנתבעת ופי' במהלך השבתון
22 במשך חצי שנה. כך העובדה כי עד עצם היום הזה ולמרות כל האשמות החמורות באיומים,
23 ניסיונות הרעלה ואלימות של ממש, ממשיכה הנתבעת להיות משוכנעת באהבת אמה ובכך
24 שכל האמור בתביעה והדברים שנאמרו במסגרתה הם פרי השפעה או "בישול" של אחיה
25 ואחיותיה ביחס לתובעת.
26
27
28 27. למרבה הצער לא אוכל לתת אמון בדברי התובעת בעדותה בפניי ובתצהירה. התובעת אישרה
29 בעצמה כי היא לא מבינה חלק ניכר ממה שנכתב בתצהירה. התובעת שיקרה באופן בוטה ולא
30 מתוחכם בכל הנוגע ליכולתה לקרוא ולכתוב בעברית. התובעת עמדה על גרסתה גם לאחר
31 שזו קרסה במהלך עדותה המוקדמת. התובעת לא חזרה בה מגרסתה עד עצם היום הזה,
32 למרות שזו קרסה לחלוטין בעקבות חוות הדעת של הגרפולוגית המומחית מיום 24.6.19.
33 הגרפולוגית הסבירה בהרחבה על פני 12 עמודים מדוע המוצג נ/1 וכן מסמכים אחרים

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 שהועברו לבדיקה, נכתבו בכתב ידה של התובעת. לא נעשה כל ניסיון לערער מסקנה נחרצת
2 ומנומקת זו באמצעות שאלות הבהרה או באמצעות זימון המומחית לחקירה בבית המשפט.
3
4
5 28. העדויות של ר', י', מאיר וא' לא הותירו רושם מהימן. במהלך סקירת העדויות הצבעתי על
6 סתירות פנימיות בתוך העדויות ובין העדויות השונות. לכך יש להוסיף את התנהגותה הלא
7 ראויה של א' במהלך ישיבת ההוכחות כפי שקיבלה ביטוי חלקי בפרוטוקול הדיון. א' דיברה
8 שוב ושוב ללא רשות, ניסתה להשפיע ולתקן עדויות שלא נראו לה מדויקות או לא שירתו את
9 האינטרס שלה. הדבר חמור במיוחד נוכח העובדה שאולגה עובדת שנים רבות ב. במסגרת
10 עבודתה יש להניח כי יש לה היכרות עם הליכים בבית משפט, והחשיבות של קיום כללי
11 ההתנהגות בבית המשפט. למקרא התצהירים של ר', י', מ' וא', והשוואתם אל מול עדותם
12 בבית המשפט, מתקבל הרושם כי מדובר בגרסה אחידה שהופיעה בכל התצהירים גם כאשר
13 היא אינה תואמת את גרסתם של כל אחד מהעדים. כך למשל י' ומ' הצהירו על יחסים
14 מעורערים עד כדי נתק בינם לבין הנתבעת, אך בחקירתם הנגדית נאלצו להודות כי לא
15 התקיים נתק ואף הייתה השתתפות באירועים משפחתיים.
16
17
18 29. העדות של י' הותירה רושם כללי חיובי. עם זאת בנקודות בהן עדותו של י' אינה מתיישבת
19 עם עדות הנתבעת ועם עדותו של עו"ד ש', מצאתי לנכון להעדיף את גרסתם של הנתבעת
20 ועו"ד ש'. רבות נכתב על כך שהזיכרון האנושי מוגבל ועלול להטעות. לכן יש חשיבות רבה
21 לעשיית שימוש באמצעים שיכולים לרענן את הזיכרון דוגמת טיוטות של מסמכים משפטיים.
22 כך עשה עו"ד ש' כאשר הביא עמו במהלך עדותו מתוך תיק הלקוח מסמכים שתמכו בגרסתו
23 בכל הנוגע להשתלשלות העניינים שהובילה לעריכת תצהירי המתנה בנוסח הסופי שלהן.
24 מסמכים אלה מחזקים את עדותו של עו"ד ש' שהותירה רושם כללי חיובי, ומצדיקים
25 להעדיפה בנקודות המחלוקת על עדותו של י'. זאת ועוד, י' אישר למעשה את טענת הנתבעת
26 לפיה המהלך של העברת דירת ההורה לאחד הבנים בוצע על ידו באופן אישי. י' אף הציע
27 מיוזמתו את האפשרות לפיה מי שסיפר על הניסיון המשפחתי של י' בעניין זה הוא לא י'
28 עצמו אלא אחותו הקטנה א', אשר מצויה ביחסים הדוקים עם הנתבעת. בדבריו אלה חיזק
29 י' את הגרסה הבסיסית של הנתבעת לפיה הרעיון לחזק את הצוואה, הניתנת לביטול
30 באמצעות צוואה מאוחרת, על ידי הסכם מתנה בחיים, לא בא מהנתבעת אלא מהתובעת, דרך
31 השפעה של מי מבני משפחתה, המבוססת על ניסיון משפחתי דומה קודם.
32
33

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

30. לטעמי עדותו של עו"ד ש' היא עדות מפתח בתיק ובהתאם אני מייחס לה משקל רב במסגרת ההכרעה. נאמנה על ידי עדותו של עו"ד ש' לפיה התקיים קשר קודם בין המשרד של עו"ד ש', כאשר היה בבעלותו והובלתו של חמו, עו"ד י' המנוח, לבין התובעת והנתבעת. נוכח מספר הרישיון של עו"ד י' המנוח (ככל שהצלחתי לפענח את החותמת בתחתית הצוואה) סביר להניח כי נכון התיאור של עו"ד י' כאחד מראשוני ובכירי עורכי הדין ב . במצב דברים שכזה ונוכח הטענה שלא נסתרה לפיה המשרד נתן לתובעת ולנתבעת שירותים משפטיים קודמים בעניינים שונים, אך טבעי כי התובעת תבחר לערוך את צוואתה באמצעות עו"ד י' . זאת ועוד, דבר לא מנע מהתובעת לשנות את צוואתה על ידי עריכת צוואה חדשה המחלקת את כל רכושה בחלקים שווים בין חמשת ילדיה. לפי החומר המצוי בתיק התובעת בחרה שלא לשנות את צוואתה עד עצם היום הזה . האופן בו נערכו תצהירי המתנה לאחר ביקור של עו"ד ש' בביתה של התובעת בנוכחות אחיה י', במהלכו לא נחתמו מסמכים, ולאחר הגעה במועד אחר של התובעת והנתבעת למשרדו של עו"ד ש' לשם חתימה על מסמכי המתנה, מבסס את תקינות המהלך כולו. אין כל יסוד ליחס לעו"ד ש' אינטרס או נכונות למסור עדות שקר בבית המשפט בנסיבות שכאלה. נוכח התרשמותי הבלתי אמצעית מהעדויות של י' ועו"ד ש', אין די בפסיקה שהוצגה בכל הנוגע לאינטרס של עו"ד לשכנע בכשרות הפעולה המשפטית שביצע כדי להוליך אותי למסקנה אחרת . בעמ"ש (ת"א) 12174-10-11, פסק דין מיום 26.1.14, ס' 25 של פסק הדין, קבע כב' השופט חגי ברנר כי לעו"ד שנשכר לצורך ביצוע פעולה ספציפית יש נטייה טבעית להכשיר בדיעבד את הפעולה המשפטית שביצע עבור לקוחותיו . הדברים נאמרו כחלק מההסבר מדוע בית המשפט לא קיבל את עדותה של עורכת הדין שערכה את מסמכי המתנה לפיה התרשמה כי הענקת המתנה היתה רצונה האמיתי והחופשי של המנוחה . הודגש כי מה שקובע אינו ההתרשמות של עורך הדין שערך את מסמכי המתנה אלא ההתרשמות של בית המשפט מכלל הראיות והנסיבות . במקרה שלפני בחנתי בזהירות את עדות של עו"ד ש' נוכח עמדת הפסיקה לגבי עדות שכזו ומצאתי בסופו של יום לקבלה, שכן היא מתיישבת בכללותה עם בחינת כללי הראיות והעדויות בתיק . אדגיש לענין זה כי עו"ד ש' לא ניסה להרחיק את הנתבעת מכל מעורבות בעריכת הסכם המתנה כאשר העריך כי הנתבעת היא זו ששכרה את שירותיו למרות שלא ידע לומר זאת בוודאות (ע' 46, ש' 23 עד 28) . עובדה זו מחזקת את מהימנותו של עו"ד ש' . העובדה כי עו"ד ש' לא נתן תצהיר עדות ראשית היא מצערת, אך למרבה הצער מדובר בתופעה שחוזרת על עצמה גם בתיקים אחרים . משום מה, עורכי דין נמנעים מלתת תצהירי עדות ראשית לגבי פעולות שביצעו במסגרת עבודתם המקצועית . יש הטוענים שאינם רוצים "לקחת צד" בסכסוך המשפחתי נוכח היכרותם עם שני הצדדים . זה היה ההסבר של עו"ד ש' (ע' 43 ש' 29 עד 33) . אחרים טוענים לחסיון .

הסירוב של עורך הדין לתת תצהיר עדות ראשית מקשה על בית המשפט בשל בזבוז זמן אולם יקר . הסירוב מקשה גם על הצד החוקר את עורך הדין, הנדרש להתאים את החקירה הנגדית

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 שהכין לדברי עורך הדין בעדותו הראשית . ישנם מקרים בהם הסירוב לתת תצהיר עדות
2 ראשית יכול להוביל לפגיעה במהימנות של עורך הדין ולהעדת גרסה אחרת על פני גרסתו .
3 עם זאת , ברי כי יש לבחון כל מקרה לגופו .
4
- 5 31. במקרה שלפני , נטען בסיכומי התובעת כי עדותו של עו"ד ש' התגלתה כשקרית בחלקה כאשר
6 מסר כי המסמכים הנלווים להעברת הדירה נחתמו ביום 11.9.16 אולם עיון במסמכים
7 שסומנו נ/5 העלה כי נחתמו ביום 8.12.16 . מנגד נטען בסיכומי הנתבעת כי היה על ב"כ
8 התובעת להפנות שאלה לעו"ד ש' בעניין זה . מכל מקום , הדבר לא מעורר קושי שכן אישורי
9 המנהל מתקבלים רק לאחר מספר חודשים . הסבר זה של ב"כ הנתבעת אינו משכנע שכן עיון
10 במסמכים נ/5 מלמד כי עו"ד ש' מצהיר שהצדדים למסמכי המתנה חתמו על חלק מאותם
11 מסמכים לפניו ביום 8.12.16 . עיון בעדות של עו"ד ש' מלמד כי לא נשאל שאלה ישירה בעניין
12 זה , למרות חקירה נגדית ממושכת למדי ולמרות שבית המשפט וידא כי המסמכים שהציג ,
13 הובאו לעיון ב"כ התובעת במהלך החקירה הנגדית (ע' 44 , ש' 6) .
14
- 15 32. עוד טען ב"כ התובעת כי עו"ד ש' הפגין זיכרון סלקטיבי כאשר זכר את מקום מושבה הפיזי
16 של התובעת בעת החתימה על תצהיר המתנה אך לא זכר פרטים מהותיים הנוגעים לנסיבות
17 חתימת התובעת על תצהיר המתנה או טיב הקשר שלו לנתבעת (ס' 23 לסיכומי התובעת) .
18 מדובר בטענה שהגיונה בצדה , אך אינה מצדיקה את המסקנה של ב"כ התובעת לפיה גרסתו
19 של עו"ד ש' אינה מהימנה . כפי שציינתי קודם לכן הזיכרון האנושי יכול לתעתע . מוכרת
20 התופעה לפיה פרט מסוים מתוך אירוע שהתרחש בעבר נחרט בזיכרון ואילו פרטים אחרים
21 מאותו אירוע לא נחרטים בזיכרון . לכן , בהחלט יתכן כי עו"ד ש' זכר איפה התובעת ישבה
22 כאשר ביקר בביתה ולא זכר כי י' אמר לתובעת לא לחתום על מסמכי המתנה . ההסבר של
23 ב"כ התובעת לפיו עו"ד ש' החליט לא לערוך תצהיר עדות ראשית משום שחשש להעיד עדות
24 בעייתית ואילו בעדותו בבית המשפט בחר לשקר , אינו הגיוני . האיסור לשקר חל על עדות
25 בתצהיר ועל עדות בבית המשפט באותה מידה . ברי כי עו"ד ש' מודע לכך .
26
- 27 33. על כן , חרף הזהירות בה יש לבחון את עדותו של עו"ד ש' וחרף בחירתו שלא לערוך תצהיר
28 עדות ראשית , מצאתי לנכון לקבל את גרסתו ולהעדיפה בנקודות המחלוקת על גרסת התובעת
29 ועדיה .
30
- 31 34. לא אוכל לאמץ את הגרסה של התובעת וילדיה , למעט הנתבעת , לפיה בהזדמנויות שונות
32 הנתבעת ופ' איימו על התובעת ותקפו אותה כדי לגרום לה לערוך צוואה ולאחר מכן להעביר
33 את הזכויות בדירה במתנה על שם הנתבעת. הגרסה הזו של התובעת לא מתיישבת בשום פנים
34 ואופן עם השתלשלות העניינים כפי שתוארה על ידי כל העדים. כל העדים סיפרו כי בעקבות

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 פטירת בעלה של א' בחודש 2.16 חל שיפור משמעותי בקשר בין בני המשפחה כולם ובפרט
2 בקשר שבין התובעת לבין א' ור'. נתון זה לא מתיישב בשום פנים ואופן עם האפשרות של
3 הנתבעת ופ' להפעיל לחץ פסול על התובעת כדי לגרום לה לחתום על מסמכי המתנה בניגוד
4 לרצונה בחודש 9.16. ההיגיון והשכל הישר אומרים שאם הנתבעת ופ' היו רוצים להפעיל
5 לחץ פסול באמצעות איומים ואלימות על התובעת, סביר שהיו עושים זאת בפרק הזמן שבין
6 עריכת הצוואה משנת 2013 לבין ההתקרבות בין א' ור' לבין התובעת בתחילת שנת 2016. כמו
7 כן לא אוכל לקבל את ההסברים של התובעת וילדיה, למעט הנתבעת, לכך שלא התלוננו
8 במשטרה בגין המעשים החמורים אותם הם מייחסים לפ' ולנתבעת. התובעת וילדיה וכן אחי
9 התובעת י', הוכיחו בפרשת המטפלת המכה, כי הם יודעים היטב את הדרך למשטרת ישראל
10 כאשר מתבצעים מעשים פליליים חמורים כלפי התובעת. כמו כן, לא עלה בידי התובעת
11 והעדים מטעמה להביא בפניי כל אינדיקציה חיצונית אשר תומכת בייחוס של איום בהרעלה
12 לנתבעת והכאה של קשישה בהזדמנויות שונות ודרכים שונות ע"י פ'. לא נטען וממילא לא
13 הוכח כי הנתבעת או פ' ביצעו בעבר מעשים דומים כלפי בני משפחה או כלפי כל אדם אחר
14 שיכולים לבסס מסקנה לפיה נהגו באופן כה מחפיר כלפי התובעת.
15
- 16 35. לאור האמור לעיל אני מעדיף במחלוקת העובדתית את גרסת הנתבעת וקובע כי בעת עריכת
17 מסמכי המתנה, התובעת רצתה להעביר את הזכויות ברשומות המנהל בדירת מגוריה
18 לנתבעת וכך "לחזק" את האמור בצוואה שערכה בשנת 2013 בעניין זה.
19 עם זאת, רצונה של התובעת היום ולכל הפחות מאז הגשת התביעה בחודש 3.18 הוא לבטל
20 את מסמכי המתנה באופן המאפשר לתובעת להשיב לידיה באופן מלא את ההחלטה מה יעשה
21 בדירתה, הן בחייה והן לאחר מותה. מסקנתי זו מבוססת הן על דברי התובעת עצמה לכל
22 אורך ההליך המשפטי והן על טענת ב"כ שני הצדדים לפיה התובעת הייתה ונשארה אישה
23 צלולה ומתפקדת שיוזעת היטב להביע את רצונה (ס' 1 לסיכומי התובע, ס' 15 לסיכומי
24 הנתבעת). למסקנה זו יש משקל מכריע כפי שאראה בהמשך במסגרת דיון בשלל המחלוקות
25 המשפטיות שהעלו ב"כ הצדדים.
26
- 27 **הטענות המשפטיות שהועלו לראשונה בסיכומים אינן הרחבת חזית אסורה**
28
- 29 36. במסגרת סיכומיו העלה ב"כ התובעת טענות משפטיות חדשות שלא בא זכרן בפרק המשפטי
30 בכתב התביעה – מתנה מחמת מיתה, עושק וטעות. ב"כ הנתבעת טוען כי אין לדון בטענות
31 אלה לגופן בהיותן הרחבת חזית אסורה. טענה זו נראית בעלת ממשות ממבט ראשון
32 אך בחינתה נוכח הוראות הפסיקה מחייבת דחייתה. הכלל בדבר הרחבת חזית נועד למנוע
33 מצב בו בעל דין יופתע ע"י הצד שכנגד וכן לאפשר לאותו בעל דין להיערך כראוי, עובדתית
34 ומשפטית, להתמודדות עם הטענות המועלות כנגדו.

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

1 רע"א 6814/15 נויה יהלומים בע"מ נ' יהלומי מזל נ.א בע"מ, החלטה מיום 21.12.15.
2 עם זאת הדגיש בית המשפט העליון כי אם בעלי הדין פורשים לפני בית המשפט למעשה את
3 המחלוקת האמיתית שהתעוררה לפנייהם, אין לראות את כתבי הטענות המקוריים כמעין סד
4 המונע מבית המשפט לפנות אל כלל הטיעונים שהובאו בפניו.
5 ע"א 311/83 פינקלשטיין נ' פלבסקי פ"ד לט (1) 496, בע' 504
6 במקרה דנן הטיעון הבסיסי של התובעת הועלה במפורט במסגרת כתב התביעה. באותו שלב
7 טענה התובעת לחזרה מוצדקת מהתחייבות לתת מתנה, השפעה בלתי הוגנת, ניצול יחסי
8 תלות, מרמה והטעייה. הטענות שהועלו בסיכומים מבוססות כולן על הטענות העובדתיות
9 כפי שהועלו במהלך ההתדיינות ואינן יוצרות קושי של ממש להתגונן בפניהן, כפי שאכן נעשה
10 במסגרת סיכומי הנתבעת, מטעמי זהירות. לא בכדי לא הפנה ב"כ הנתבעת לפסיקה כאשר
11 טען להרחבת חזית. לא בכדי לא הראה ב"כ הנתבעת כיצד העובדה כי הועלו טענות משפטיות
12 חדשות בסיכומים לעושיק, טעות ומתנה מחמת מיתה, פגעה ביכולתה של הנתבעת להתגונן
13 מפני טענות שכאלה.
14 זאת ועוד, עיון באחד מפסקי הדין אליהם הפנו ב"כ הצדדים בסיכומים (ע"א 2041/05)
15 מדגים כיצד בית המשפט המחוזי ובעקבותיו בית המשפט העליון דנים לגופה בטענה לעושיק
16 למרות שזו לא הועלתה במפורש בכתב התביעה (ראו סעיפים 4 ו 8 לפסק דינה של כב'
17 השופטת ברלינר). יוער כי בסופו של דבר בית המשפט העליון ביסס את מסקנתו בדבר קבלת
18 הערעור על טענת עושיק, שלא הועלתה במפורש בכתב התביעה.
19 על כן, אני דוחה את טענת הנתבעת להרחבת חזית ואדון בכל הטענות שהועלו בסיכומי
20 התובעת לגופן.
21

22 **הזכות שהעבירה התובעת לנתבעת אינה רשומה בטאבו ולכן מדובר בהתחייבות לתת מתנה**

23
24
25
26 37. במישור המשפטי נחלקו באי כוח הצדדים בשאלה האם המתנה הושלמה ברישום. לעניין זה
27 הפנה ב"כ התובעת כבר בסעיף 20 של התשובה לתגובה לבקשה לצו מניעה לפסק דין בתמ"ש
28 (נצרת) 17416-09-13 בו נאמר כי "התשובה לשאלה האם המתנה הושלמה תיגזר מתמהיל של
29 דיון משפטי ועובדתי. במסגרת הדיון המשפטי בוחן בית המשפט את הוראות החוק (דיני
30 המתנה, החוזים והמקרקעין) והפסיקה בשים לב לטיב הזכויות ואפיון עבירותן (זכויות
31 חכירה רשומות ברמ"י). במסגרת הדיון העובדתי בוחן ביהמ"ש את ההסכמות של הצדדים
32 ואומד דעתם כפי שהדבר עולה ממכלול העדויות והמסמכים". בהמשך להפניה זו אני קובע
33 כי המתנה במקרה שלפניי לא הושלמה ברישום שכן הזכויות בדירה היו ונשארו רשומות רק
34 במנהל ולא בטאבו. כך עולה מהמסמכים אותם צרפה הנתבעת לכתב ההגנה וכן לתצהירה

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

1 לפיהם כבר בשנת 2016 הועברו הזכויות הרשומות ברשות מקרקעי ישראל (בעבר מנהל
2 מקרקעי ישראל) מהתובעת לנתבעת.

3
4
5 38. חוק המתנה קובע בסעיף 6 כי בעלות בדבר המתנה עוברת למקבל במסירת מסמך לידו המזכה
6 אותו לקבלו, והכל שאין בדין אחר הוראות מיוחדות לעניין הנדון. ביהמ"ש העליון קבע
7 בשורה של פסקי דין לרבות ע"א 404/84 סעתי נגד סעתי פ"ד מא (2) 477 כי הבעלות בדבר
8 מתנה שהוא נכס מקרקעין עוברת למקבל המתנה על ידי רישום. אם לא נרשמה המתנה,
9 מדובר בהתחייבות לתת מתנה וחלות הוראות סעיף 5 לחוק המתנה. דברים מפורשים בעניין
10 זה נאמרו ע"י בית המשפט העליון בע"א 6529/96 טקסטיל ריינס בע"מ נ' ענת רייך ואח'
11 פ"ד נג (2) 218, ע' 226. על מצב דברים זה נמתחה ביקורת גם ע"י שופט של בית המשפט
12 העליון (ראו דברי כב' השופט טל בע"א 954/93 חגיבי נ' בן יונה, פ"ד נ (1) 417) אך זהו המצב
13 המשפטי עד עצם היום הזה. דברי כב' השופט עמית, כאשר כיהן בבית המשפט המחוזי
14 בחיפה בה"פ 119/08, עליהם מסתמך ב"כ הנתבעת, עוסקים בסוגיה אחרת של סמכות
15 עניינית ואינם משקפים את ההלכה הפסוקה בנושא דנן, כפי שהבהירה כב' השופטת נעם חת
16 מקוב בה"פ 17508-12-11, סעיפים 20 עד 26 של פסק הדין מיום 18.12.13. כך קבע גם כב'
17 השופט שוחט בשבתו בבית המשפט לענייני משפחה במחוז תל אביב בת"ע 6733/00, ס' 28 של
18 פסק הדין מיום 16.1.05.

19
20 **הזכות שהתובעת העבירה אינה בעלות שכן הנתבעת לא יכולה להחזיק בדירה או למכור אותה**

21
22 39. אין מחלוקת כי מסמכי המתנה אינם מאפשרים לנתבעת להחזיק בדירה שכן במסגרתם
23 הובטחה זכותה של התובעת להמשיך ולהתגורר בדירת מגוריה כל ימי חייה. כמו כן, מוסכם
24 כי מסמכי המתנה אינה מאפשרים לנתבעת למכור את הדירה בחיי התובעת ואף בשנה
25 שלאחר פטירתה, ולעשות שימוש בתמורת המכר לכל מטרה בה תבחר הנתבעת. כמו כן,
26 הנתבעת מתחייבת למכור את הדירה ולהשתמש בתמורת המכר כדי לממן את המעבר של
27 התובעת לבית אבות או מוסד סיעודי, ככל שיהיה בכך צורך.
28 כל המגבלות האלה מותרות את הנתבעת בשלב זה ללא מרבית רכיבי הבעלות לפי ס' 2 לחוק
29 המקרקעין הכוללים את הזכות להחזיק, להשתמש ולבצע כל עסקה.
30 בנסיבות דומות קבע בית המשפט העליון בע"א 763/88 פילובסקי נ' בלס פ"ד מה (4) 521
31 כי הבעלות נותרה בידי נותנת המתנה.
32
33
34

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 18-03-66995 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

מסמכי המתנה מהווים מתנה מחמת מיתה ולכן יש להורות על בטלותם

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
40. סעיף 8(א) לחוק הירושה התשכ"ה 1965 קובע :
" הסכם בדבר ירושתו של אדם וויתור על ירושתו שנעשו בחייו של אותו אדם בטלים .
סעיף 8(ב) לחוק הירושה קובע :
" מתנה שאדם נותן על מנת שתוקנה למקבל רק לאחר מותו של הנותן , אינה בת תוקף אלא אם נעשתה בצוואה לפי הוראות חוק זה " .
ב"כ התובעת טוען כי מסמכי המתנה מהווים מתנה מחמת מיתה שאין לה תוקף לפי הוראות ס' 8(ב) לחוק הירושה . ב"כ הנתבעת טוען כי לא מדובר בעסקה אסורה בירושה אלא בעסקה מותרת בעיזבון או בנכס מנכסי המורשה .
כל אחד מב"כ הצדדים הפנה לפסיקה , לרבות של בית המשפט העליון , לתמיכה בעמדתו .
עיון בפסיקה אליה הפנו הצדדים מלמד כי בסופו של דבר הדין עם התובעת .
בבע"מ 8974/12 , ס' 9 לפסק דינו של כב' השופט הנדל מיום 26.1.14 , ישנה הפנייה לדברי כב' השופט קיסטר בע"א 155/73 שרון נ' ליבוב לפיהם הטעם העומד בבסיס ס' 8(א) לחוק הירושה הוא לאפשר למוריש לחזור בו מצוואתו כרצונו עד יום מותו . מסמכי המתנה במקרה דנן חותרים תחת רציונל חשוב זה שכן הם מתיימרים להגביל את זכותה הבסיסית של התובעת לשנות את צוואתה משנת 2013 כך שדירתה , שהיא כל הדעות רכושה העיקרי , תעבור לכל חמשת ילדיה החיים ולא רק לנתבעת .
בע"א 8622/06 , סעיף כ"ה לפסק דינו של כב' השופט רובינשטיין מיום 3.3.09 , נקבע כי יש בסיס לטענה לפיה כאשר מסמך המתנה כולל התחייבות של מקבלת המתנה שלא לעשות עסקאות בדירה וזכות של נותנת המתנה לחזור בה מהענקת הזכויות בדירה , מדובר למעשה במתנה לאחר מיתה שדינה בטלות . כב' השופט רובינשטיין הפנה לע"א 763/88 בו נקבע כי כאשר סבתא רוכשת דירה עבור בנה ונכדיה , רושמת את הדירה על שמם , אך מותירה בידיה את הזכות לגור בדירה עד יום מותה , ומקבלי המתנה מתחייבים לאפשר לה למכור את הדירה , מדובר במתנה שהקנייתה לאחר מיתה ודינה בטלות .
דוגמאות אלה דומות במידה הנדרשת לעובדות המקרה דנן , במסגרתן הנתבעת התחייבה לאפשר לתובעת להמשיך לגור בדירה עד יום מותה וכן למכור את הדירה ככל שהדבר יידרש כדי לממן הוצאות שהשייה של התובעת בבית אבות או במוסד סיעודי .
41. למעשה מסקנתי לפיה מדובר במתנה מחמת מיתה בניגוד לס' 8(ב) לחוק הירושה מכריעה את הכף לטובת קבלת התביעה ומייתרת דיון בסוגיות הנוספות .
עם זאת , נוכח המגמה המצמצמת בפרשנות סעיף 8(2) לחוק הירושה כעולה מע"א 3727/99 יש הצדקה להמשיך ולבחון את יתר הסוגיות המשפטיות .

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 18-03-66995 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

יש לדחות את הטענות לטעות והטעייה

1
2
3 42. הטענה לטעות הועלתה לראשונה בסיכומים ובשפה רפה. הטענה להטעייה הועלתה כבר בכתב
4 התביעה אך קשה היה להבין מהו פשרה. דהיינו, במה שונה תוכן המסמכים עליהם חתמה
5 התובעת ממה שהתובעת הבינה במעמד החתימה על המסמכים. בפרק 4.ד של סיכומי
6 התובעת נטען כי התובעת לא הבינה שבהתאם למסמכי המתנה היא מעבירה את הזכויות
7 בדירתה לנתבעת ולא התכוונה לעשות כן. כפי שהראיתי לעיל, התובעת לא באמת העבירה
8 את הבעלות בדירתה לתובעת, שכן שמרה ברשותה אלמנטים מרכזיים של זכות הבעלות
9 הכוללים את הזכות להחזיק בדירה, להשתמש בה ולמנוע מכירתה לאחרים, אלא למטרה
10 של מימון שהיית התובעת בבית אבות. לכן לא מדובר בטעות ולא מדובר בהטעייה.
11
12

לא הוכחו כל יסודות עילת העושק

13
14
15 43. סעיף 18 לחוק החוזים (חלק כללי) התש"ל 1973 קובע:
16 " מי שהתקשר בחוזה עקב ניצול שניצל הצד השני או אחר מטעמו את מצוקת המתקשר
17, חולשתו השכלית או הגופנית או חוסר ניסיונו ותנאי החוזה גרועים במידה בלתי סבירה
18 מן המקובל, רשאי לבטל את החוזה ".
19
20 44. עילת העושק היא אחד הביטויים הברורים לתפיסה העכשווית של דיני החוזים המדגישה
21 את הדרישה לצדק והגינות חוזית. הדעה הרווחת בפסיקת בית המשפט העליון היא כי ניתן
22 להחיל את הוראת העושק גם על עסקת מתנה.
23 עילת הביטול מסוג עושק כוללת שלושה יסודות מצטברים – מצבו של העשוק,
24 התנהגותו של העושק ותנאי חוזה שנוצר כתוצאה מן הניצול שהינם גרועים במידה בלתי
25 סבירה מהמקובל.
26 ע"א 2041/05 מחקשווילי נ' מיכקשווילי, ס' 11 ו 12 לפסק דינה של כב' השופטת ברלינר
27 מיום 19.11.07.
28

29 45. צודק ב"כ הנתבעת כי לא הוכחו כל שלושת התנאים המצטברים להוכחת טענת העושק. לא
30 הוכח כי התובעת הייתה במצוקה כלשהי במועד החתימה על הסכם המתנה ותצהירי המתנה
31. התנהלות התובעת בזמן אמת כפי שעולה הן מעדותו של י' והן מעדותו של עו"ד ש' מלמדות
32 על אישה עצמאית ודעתנית, שיודעת להיעזר גם באחיה המתגורר ב כדי לוודא כי
33 המסמכים עליהם היא חותמת ישקפו נאמנה את רצונה. הניסיון של התובעת לטעון כי אינה
34 יודעת קרוא וכתוב כשל, וחזיק את המסקנה לפיה בזמן אמת התובעת ידעה היטב מה

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 18-03-66995 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

1 המשמעות הפשוטה של המסמכים עליהם חתמה . הטענה לפיה הנתבעת ניצלה את חולשתה
2 של התובעת אינה מתיישבת עם טענות התובעת עצמה והעדים מטעמה בכל הנוגע לטיב הקשר
3 שהיה לה במועדים הרלוונטיים עם ילדיה האחרים . נקודת המפנה לאחר היה לתובעת
4 קשר טוב עם כל ילדיה , לדעת כל העדים , היא חודש 2.16 . העובדה כי תצהירי המתנה נחתמו
5 ביום 11.9.16 אינה מאפשרת להגיע למסקנה לפיה במועד הזה התובעת הייתה חשופה לניצול
6 מצוקה מטעם הנתבעת , נוכח הקשרים החזקים שהיו לה באותה עת עם כל ילדיה האחרים ,
7 ועם אחיה י' . גם התנאי השלישי של תנאים בלתי סבירים וחורגים מהמקובל לא התקיים.
8 תצהירי המתנה שונו ביוזמת התובעת ונוסחו כך שיבטיחו כי הנתבעת לא תוכל למכור את
9 הדירה בחיי התובעת ואף בשנה לאחר מכן , ויהיה עליה לעשות שימוש בתמורת מכר הדירה
10 ככל שהדבר יידרש כדי לממן סידור מוסדי לתובעת מחוץ לביתה . ריבוי פסקי הדין אליהם
11 הפנו ב"כ הצדדים בסיכומים מאפשר לערוך מעין מדגם מייצג המבסס את המסקנה לפיה
12 תנאי הסכם המתנה במקרה דנן הם שגורתיים למדי , ובוודאי שאינם גרועים במידה בלתי
13 סבירה מהמקובל .

14 נוכח האמור לעיל , אין די בקיומה של פסיקה לפיה יש להשתמש במבחנים מקלים כדי לבחון
15 טענה לעושה בתוך המשפחה נוכח יחסי האמון המיוחדים בין הצדדים , כדי לקבוע כי
16 התקיימו יסודות טענת העושה במקרה דנן .

לא הוכח קיומה של השפעה בלתי הוגנת

17
18
19
20 46. מעיון בע"א 2041/05 (סיפת ס' 11 לפסק הדין של כב' השופטת ברלינר) עולה כי בית המשפט
21 העליון עצמו סבור כי עמדת כב' השופט בן יאיר בע"א 236/84 מנהל עזבון המנוחה הלה יפה
22 נ' שוורץ ואח' פ"ד מה (5) ע' 13 אינה משקפת את ההלכה הפסוקה . כבר באותו פסק דין לא
23 נדרשו יתר שופטי ההרכב לניתוח שערך כב' השופט בן יאיר בסעיף 7 של פסק הדין כדי לאמץ
24 את התוצאה אליה הגיע . לכן , אין מקום לקבוע על בסיס פסק הדין הנ"ל כי מתנה ללא רקע
25 כלכלי או מסחרי תבחן לפי דיני ההשפעה הבלתי הוגנת ולא לפי דיני העושה .
26 פסק דין נוסף של בית המשפט העליון עליו מסתמך ב"כ התובעת ברע"א 617/08
27 מלון עדן נהריה בע"מ נ' קסל עוסק בעושה צרכני . בס' 49 של פסק הדין מבהיר כב'
28 השופט מלצר כי השימוש בדיני ההשפעה הבלתי הוגנת במקרה שלפניו מבוסס גם על לשונו
29 של סעיף 3 לחוק הגנת הצרכן .
30 לכן , אני סבור כי אין מקום במקרה שלפנינו לבחון את מסמכי המתנה דרך דיני ההשפעה
31 הבלתי הוגנת . עם זאת , כיוון שהדבר נעשה בפסקי דין אחרים , אבצע בחינה זו לשם
32 שלמות התמונה .
33

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

- 1 לפי פסיקת בית המשפט העליון ברע"א 617/08 הנ"ל כאשר מתוך הנסיבות עולה דבר קיומה .47
2 של תלות ממשית של אדם בזולתו, אפשר לומר כי פעולה שהיא בעליל לטובת אותו זולת
3 היא תוצאה של השפעה בלתי הוגנת מצדו, וכפועל יוצא מכך ניתנת לביטול, אלא אם הוכיח
4 כי לא התקיימה השפעה בלתי הוגנת.
- 5
6
- 7 מבחני העזר שקבעה הפסיקה כדי להכריע בשאלה האם התקיימו בנסיבות המקרה יחסי .48
8 תלות בעוצמה מספיקה לצורך הקמת חזקה בדבר קיומה של השפעה בלתי הוגנת, הם מבחן
9 העצמאות, מבחן הסיוע, מבחן קשרי המזכה עם אחרים, מבחן נסיבות עריכת המסמך
10 המזכה ומבחן הייעוץ.
- 11
- 12 מבחן העצמאות בוחן את השאלה האם בתקופה בה הופעלה ההשפעה הבלתי הוגנת היה .49
13 המזכה עצמאי מבחינה פיזית והבחינה השכלית – הכרתית ועד כמה.
14 מבחן הסיוע דן בשאלה האם הקשר שהתקיים בין הנתבעת לתובעת התבסס על הסיוע
15 שהתובעת נזקקה לו. לעניין זה יש חשיבות לשאלה האם הנתבעת היתה היחידה שסייעה
16 לתובעת בכל צרכיה או שמא התובעת הסתייעה גם באחרים.
17 מבחן קשרי המזכה עם אחרים דן בשאלה עד כמה הייתה התובעת בקשר עם אחרים פרט
18 לנתבעת בתקופה הרלוונטית.
19 מבחן נסיבות עריכת המסמך בוחן את מידת המעורבות של הנתבעת בעריכת מסמכי המתנה
20 מבחן הייעוץ בוחן את השאלה עד כמה התובעת נהנתה מיעוץ משפטי עצמאי ובלתי תלוי
21 בעת עריכת מסמכי המתנה.
22 לעניין זה טוענת התובעת כי יש לקחת בחשבון את גילה (מעל 80), הימצאותה עם מטפלת
23 צמודה וההתנהלות המניפולטיבית של הנתבעת ופי' כלפיה. דא עקא, כפי שמציין
24 ב"כ הנתבעת, קשה ליישב טענות אלה עם טענות אחרות של התובעת לכל אורך הדרך
25 וגם בסיכומיה לפיהן היא הייתה ועודנה צלולה וכשירה לחלוטין. זאת ועוד, כפי שקבעתי
26 קודם לכן, הוכח במסגרת ההליך המשפטי גם מדברי עדי התובעת, כי בתקופה הרלוונטית
27 התובעת קיימה קשר קרוב ורציף עם ילדיה האחרים ואחיה י'.
28 לכן, אני קובע כי במועד חתימת מסמכי המתנה היתה לתובעת היכולת להביע עמדה
29 עצמאית ולהתייעץ עם מקורביה, כפי שאף עשתה בפועל כאשר הזמינה את אחיה י'
30 מביתו בדרום לביתה בצפון, כדי שיהיה נוכח בביקור של עו"ד ש' בביתה.
31 התובעת עצמה אישרה וכך עשו גם ילדיה האחרים, כי במועד החתימה על מסמכי המתנה
32, ילדיה הנוספים ביקרו אותה יותר מאשר הנתבעת.
33 הטענה לפיה הנתבעת ניתקה את התובעת מילדיה האחרים הופרכה מדברי התובעת עצמה
34 לפיהם הייתה בקשר עם כל ילדיה כל השנים, ובמועד הרלוונטי לעריכת מסמכי המתנה,

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

1 הייתה בקשר עם ילדיה האחרים יותר מאשר עם הנתבעת .
2 גם מבחן הסיוע לא התקיים שכן התובעת עצמה תיארה את הסיוע שקיבלה מהנתבעת
3 בתקופה הרלוונטית כסיוע מינורי (ע' 9 לפרוט' , ש' 1 עד 2) . התובעת אף מסרה גרסאות
4 סותרות באותה עדות מוקדמת בשאלה הפשוטה האם הנתבעת ניתקה אותה מילדיה
5 האחרים (ע' 4 ש' 20 לעומת ע' 6 ש' 11 עד 12) .
6 מבחני העזר היחידים שהתקיימו הם מבחן נסיבות עריכת המסמך המזכה ומבחן הייעוץ .
7 התברר בסופו של דבר כי הנתבעת נטלה חלק פעיל בפנייה לעו"ד ש' שערך את מסמכי המתנה
8 . כמו כן , אין מחלוקת כי התובעת לא קיבלה יעוץ משפטי עצמאי מטעמה **בלבד**
9 טרם חתימתה על מסמכי המתנה .

10
11 50. צודק ב"כ התובעת כי בתי המשפט מגלים יחס חשדני כלפי מקרים כגון דא בהם הורה מבוגר
12 חתום על מסמכי מתנה בהם הוא מקנה לאחר את הבעלות בדירת מגוריו .
13 כך נקבע במפורש בעמ"ש 12174-10-11 אליו הפנה ב"כ התובעת בס' 4 של סיכומי התובעת .
14 עם זאת במקרה שלפני הפעלת כל מבחני העזר על נסיבות העניין ובחינת כל הראיות והעדויות
15 מוליקים למסקנה לפיה התובעת לא חתמה על מסמכי המתנה בשל השפעה בלתי הוגנת מטעם
16 הנתבעת , אלא משום שזה היה רצונה באותה עת . למעשה הרושם שהתקבל הוא כי התובעת
17 היתה מושפעת מילדיה בכל החלטות שקיבלה – הצוואה משנת 2013 , מסמכי המתנה משנת
18 2016 והגשת תביעה זו בשנת 2018 . דא עקא , לא הוכח כי אף אחת מאותן השפעות הגיעה
19 לכדי השפעה בלתי הוגנת שיש בה כדי להצדיק את ביטול הפעולות שבוצעו ע"י התובעת .

עומדת לתובעת זכות החרטה והתובעת עשתה בה שימוש כדין

20
21
22
23 51. סעיף 5(ב) לחוק המתנה התשכ"ח 1968 שכותרתו התחייבות לתת מתנה קובע :
24 " כל עוד מקבל המתנה לא שינה את מצבו בהסתמך על ההתחייבות , רשאי הנותן לחזור
25 בו ממנה זולת אם ויתר בכתב על רשות זו " .
26 בעמ"ש (ת"א) 12174-10-11 , ס' 23 לפסק דינו של כבי' השופט ברנר מיום 26.1.14 , נקבע
27 כי אין זו דרכו של אדם קשיש ודל אמצעים להקנות בערוב ימיו את רכושו במתנה .
28 אם ברצונו להעדיף אחד מילדיו על פני ילדיו האחרים , הדרך לעשות זאת היא באמצעות
29 צוואה . חזקה על אדם כזה כי לא ייפרד בנקל מרכושו בעודו בחייו על מנת שבמידת הצורך
30 יוכל לממש אותו לצרכיו שלו . אין לאדם כזה כל סיבה לשלול מעצמו את האפשרות לחזור
31 בו מהמתנה .
32 במקרה שלפני , הנתבעת לא טענה כי הסתמכה על מסמכי המתנה . נהפוך הוא , הנתבעת
33 סיפרה בעדותה , תוך כדי בכי , כי היא מכבדת את הרצון של אמה התובעת (ע' 55 ש' 26
34 עד 34) ומה שמפריע לה בתביעה שהוגשה נגדה אינו ההשלכות הכספיות , אלא דברי השקר

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

1 שהועלו ביחס להתנהגות שלה ושל בעלה כלפי אמה (ע' 59 , ש' 1 עד 28) .

2

3

4 חבל שהנתבעת לא השכילה לתרגם דברים אלה לנכונות לסיים את ההליך המשפטי בהסכמה

5 טרם מתן פסק הדין על יסוד אחד משני מתווי הפשרה שהציע בית המשפט בגמר שמיעת

6 הראיות .

7

8

9

סיכום

10

11

12 52. אשר על כן אני מקבל את הסעד העיקרי שנתבקש בתביעה וקובע כי עסקת המתנה מיום

13 11.9.16 בטלה ומבוטלת . בהתאם , יש לרשום את הזכויות בדירה ב הידועה כגוש חלקה

14 על שם התובעת ברשות מקרקעי ישראל ובכל מרשם אחר .

15 למען הסר ספק מובהר כי לא הוכח שהנתבעת נטלה כספית מחשבונה של התובעת ועשתה

16 בהם שימוש לא ראוי . זאת ועוד , סעד זה נזנח בסיכומי התובעת . לכן אני דוחה את התביעה

17 בעניין זה .

18 בהתחשב בקשר המיוחד בין התובעת לבין הנתבעת על פני שנים רבות , בנימוקי פסק הדין

19 ובהתנהלות התובעת , שהביאה לסרבול מיותר של ההליך בשל טענתה השקרית לפיה אינה

20 יודעת לקרוא ולכתוב , מצאתי לנכון שלא לעשות צו להוצאות .

21

22 המזכירות תעביר לב"כ התובעת את הפיקדון שהפקידה התובעת בסך של 6,000 ₪ על פירותיו

23 להבטחת נזקי צו המניעה , נוכח פסק הדין המורה על קבלת הסעד העיקרי שנתבקש בתביעה

24 ללא צו להוצאות .

25 ככל שהתובעת תסבור כי יש צורך לבטל את צו המניעה שניתן לבקשתה בתיק זה , תוכל

26 לעתור לביטולו בכל עת והצו יבוטל לאלתר .

27

28 זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 יום ממועד קבלת פסק הדין.

29

30 פסק הדין ניתן במקור ביום 24.5.20 .

31

32

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 66995-03-18 א' נ' ב'

תיק חיצוני:

ניר זיתוני, שופט

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

ניתן היום, י"ג תמוז תש"פ, 05 יולי 2020, בהעדר הצדדים.

חתימה